

RESSÒ DE LA PARAULA

Variacions sobre l'amor resuscitat (VII)

Ja és clàssica en la literatura «pietosa» la distinció entre amor humà i amor diví. Quan parlo de «literatura pietosa» no em refereixo només als escrits antics, sinó també a molts dels moderns. Avui, en efecte, trobem la mateixa distinció i, de vegades, separació, entre el que és propi de l'amor humà i el que és propi de l'amor diví. Així es parla, com ara en el marc de la pedagogia cristiana, de «virtuts humanes» i després de «virtuts sobrenaturals», del món psíquic afectiu i del món de l'amor espiritual... Freqüentment sentim allò de «hem de començar per l'humà per poder parlar d'allò diví». Sovint s'entén que l'amor humà és aquell que té l'origen i l'objecte estimat en el sentiment humà i que l'amor diví és causat per Déu i mira d'estimar Déu mateix.

Caldria parlar-ne molt. Però aquestes simplificacions són força perilloses, si no realment falses. L'amor resuscitat és humà i diví.

L'escriptor Gérard Bessière descriu una conversa de la qual n'havia estat testimoni. Una nena deia a qui li feia de mare: «M'estimes tant com una muntanya?». «Més», li respongué amb la mirada atenta. «Tant com aquella muntanya alta que es veu allà lluny?». «Més». Al cap d'uns dies la petita tornà de l'escola amb nous coneixements de geografia i prosseguí la seva escalada: «M'estimes com l'Himàlaia?». «Més». «Com l'Everest?». «Més que l'Everest». «Més que el sostre del món?». «Més encara... Una llarga estona de reflexió i la petita s'aventurà: «M'estimes tant com a Déu?». «Un xic per sota», li respongué. I afegeix l'autor: «Per sota? No serà més aviat per dintre? Convé deixar-ho. La petita tot d'una s'ha adonat que estimar és sempre estimar més...».

L'observació de l'autor és totalment pertinent i encertada. Encara pensem en l'amor com si fos una cosa, i, concretament, en l'amor diví com una cosa que es col·loca junt a altres amors, igualment «coses», per tal de poder comparar-les entre elles. Ja és difícil comparar afectes espontanis qualitativament diferents: estimem més els pares que l'espòs o l'esposa? Un és l'amor filial i altre l'esponsal. Si entren en conflicte, quelcom no funciona. Més encara si gosem comparar l'amor a Déu en competència amb qualsevol altre amor anomenat «humà». Perquè l'amor autèntic no ens ve a sobre com un afegit, sinó com una força que ens embolcalla i ens transforma. Així, l'amor resuscitat, que és compliment d'allò que pregava el salmista: «El Senyor et sacia d'amor entranyable» (Sal 103,4).

—Quant més perfecte és l'amor, més ens envaeix, des de dintre, tot el que som. És una atmosfera en la qual sentim, mirem, pensem, desitgem, vivim.

—En ell, dintre seu, tot el que som i tenim resta transformat i polaritzat al seu servei. Tots els nostres «amors» són aleshores «en ell», dintre seu.

—Així tot és humà i tot és diví: res d'humà deixa d'estimar a la manera divina, res de diví es viu fora d'allò humà.

No ens expliquem com algú pot pensar que cal oblidar els dogmes i dedicar-se a la vida. Com si tot el que anem dient no fos conseqüència directa del primer dels dogmes que els teòlegs anomenen «la Unió Hipostàtica»: la commoció de Jesús davant una mare que havia perdut un fill, o les llàgrimes davant Jerusalem o davant la mort d'un amic, eren talment commoció i llàgrimes divines. Aquest és el nostre Déu (home).

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Foto: Agustí Codinach

Noces d'argent de Vida Creixent

► Vida Creixent, moviment per a la gent gran, està centrat en tres eixos: amistat, espiritualitat i servei. Ara ha celebrat els 25 anys de vida. Moviment per recordar aquelles persones que el varen fer néixer entre nosaltres: el primer consiliari, P. Lluís Antoni Sobrero, SJ, del que fou el famós lema: «No es tracta d'afegir anys a la vida, sinó vida als anys». Iniciaren el moviment el periodista i radiofonista Joan Viñas i el cardenal Narcís Jubany. Els 25 anys s'han celebrat amb un acte acadèmic a La Pedrera i la presentació del llibre «25 anys: 1984-2009» (amb articles de Mn. Jaume Serrano, recentment traspassat, i amb una missa a Santa Maria del Mar, presidida pel cardenal Martínez Sistach, al que varen acompanyar l'arquebisbe de Tarragona i els bisbes de Lleida, Solsona, Terrassa i Girona.

GLOSSA

Perquè sempre hi és

En una celebració en què s'administra el sagrament de la confirmació, un jove de disset anys, amb la seva història, amb el bagatge del camí de la vida recorregut, va fer una acció de gràcies personal. Amb certa emoció, i alhora amb enteresa, va dir: «En la meua vida hi ha dolor. En la vostra vida també hi ha dolor. El món sofreix. Tots hem tingut moments en els quals no hem volgut seguir endavant. I és per això, perquè hem viscut moments difícils, perquè no tot ha estat sempre fàcil, perquè arribem, fins i tot, a dubtar de l'amor, per això vull donar gràcies, perquè Déu deixa que posem a prova la seva gràcia i amor i, malgrat tot, la seva presència sempre surt enfortida dins nostre. Sempre hi és.

»Déu no sempre respon al primer crit d'auxili, però sempre hi és. Déu no sempre surt a trobar-nos quan caiem, ni quan veiem caure, però sempre hi és. Perquè mai no ens abandona... Gràcies, Senyor.

»Perquè Déu no sempre sembla que vagi darrere nostre quan defallim però hi és. Perquè ens permet créixer i enfortir-nos, per això li vull donar gràcies avui. Gràcies, Senyor».

I tant que Déu hi és! Déu irromp amb la força de l'Esperit en la vida de

les persones, en especial mitjançant els sacraments que afecten tots els moments importants de la vida del cristià. Pel baptisme naixem a una vida nova i som enfortits en aquest empeltament pel sagrament de la confirmació. Aquest sagrament, amb la recepció de la força de l'Esperit, ens vincula més a la comunitat dels creients, a l'Església i ens enforteix per ser testimonis del Crist en el dir i en el fer, testimonis en la vida i mitjançant la vida. Les nostres actituds i accions resten marcades per la iniciació cristiana completada (baptisme, eucaristia, confirmació).

La nostra fe arrelada i adulta, marcats per la força de l'Esperit en la confirmació, ens ha de fer sentir aquesta presència propera de Déu, el mateix sentiment de certesa i presència que portà el jove esmentat a fer la seva acció de gràcies confiada, el dia de la confirmació. L'acció de la gràcia de Déu, malgrat les fosques, els defalliments i els dubtes, actua en la seva vida, en la vida dels confirmats, perquè Déu hi és. «I quan Pau els imposà les mans vingué damunt d'ells l'Esperit Sant» (Ac 19,6).

Enric Puig Jofra, SJ

Jornades d'estiu de teologia

► La Facultat de Teologia de Catalunya organitza aquestes jornades els dies 29 i 30 de juny i 1 de juliol. Hi haurà ponències, tallers, poesia, dansa i cinema. Intervindran especialment els professors: Manuel García Doncel, Llorenç Puig, Francesc Nicolau, Xavier Morlans, Josep Giménez i Francesc Torralba. Informació i inscripcions: secretaria de la FTC,

c/ Diputació 231, 08007 Barcelona. Tel. 934 534 925. www.teologia-catalunya.cat.

DIUMENGE XII DURANT L'ANY

► Lectura del llibre de Job (Jb 38,1.8-11)

El Senyor, des de la tempesta, digué a Job: «¿Qui posà les portes que limiten la mar quan naixia plena d'insolència, i jo la vestia amb les boires i li donava, per bolquers, la nuvolada? Jo vaig retallar les seves vores i la vaig tancar amb portes i barrots, tot dient-li: Fins aquí et permeto de venir, no més enllà. Atura la insolència de les teves ones.»

► Salm responsorial (106)

R. *Enaltiu el Senyor, perdura eternament el seu amor.*

Uns comerciants que s'embarcaren / i es feren mar endins, / foren testimonis de les obres del Senyor, / dels seus prodigis en alta mar. R.

A una ordre seva es girà un huracà, / que aixecava grans onades: / es veien al cel, es veien al fons, / i, extenuats de mareig, no es tenien drets, / no hi valia res la seva perícia. R.

En les seves penes cridaren el Senyor, / i els salvà d'aquell perill: / apaivagà el temporal i vingué la bonança, / es calmaren les onades del mar. R.

I els va dur fins al port, / plens de goig per la calma retrobada. / Que reconeixin els favors del Senyor, / els prodigis que ha fet en bé dels homes. R.

► Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint (2Co 5,14-17)

Germans, l'amor que el Crist ens té ens obliga: hem de reconèixer que un ha mort per tots. I és que tots han mort, però ell ha mort per tots, perquè els qui viuen no visquin ja per a ells mateixos, sinó per a aquell que ha mort per tots i ha ressuscitat. Per això nosaltres, des d'ara, ja no valorem ningú per la seva condició mortal, i si en altre temps havíem valorat així el Crist, ara ja no ho fem. Aquells qui viuen en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat, ha començat un món nou.

► Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 4,35-41)

Un dia, cap al tard, Jesús diu als deixebles: «Passem a l'altra riba». Deixaren, doncs, la gent, i se l'endugueren en la mateixa barca on es trobava. Vora d'ells seguien també altres barques. Mentrestant s'aixecà un temporal de vent tan fort que les onades queien sobre la barca i s'anava omplint. Jesús era a popa, dormint amb el cap reclinat en un coixí. Ells el criden i li diuen: «Mestre, ¿no veieu que ens enfonsem?» Jesús es desvetllà, renyà el vent i digué a l'aigua: «Calla i estigues quieta». El vent amainà i seguí una gran bonança. Després els digué: «¿Per què sou tan porucs? ¿Encara no teniu fe?» Ells, plens de gran respecte, es preguntaven l'un a l'altre: «¿Qui deu ser aquest, que fins el vent i l'aigua l'obeeixen?»

► Lectura del libro de Job (Jb 38,1.8-11)

El Señor habló a Job desde la tormenta: «¿Quién cerró el mar con una puerta, cuando salía impetuoso del seno materno, cuando puse nubes por mantillas y nieblas por pañales, cuando le impuse un límite con puertas y cerrojos, y le dije: "Hasta aquí llegarás y no pasarás; aquí se romperá la arrogancia de tus olas"?»

► Salmo responsorial (106)

R. *Dad gracias al Señor, porque es eterna su misericordia.*

Entraron en naves por el mar, / comerciando por las aguas inmensas. / Contemplaron las obras de Dios, / sus maravillas en el océano. R.

Él habló y levantó un viento tormentoso, / que alzaba las olas a lo alto; / subían al cielo, bajaban al abismo, / el estómago revuelto por el mareo. R.

Pero gritaron al Señor en su angustia, / y los arrancó de la tribulación. / Apaciguó la tormenta en suave brisa, / y enmudecieron las olas del mar. R.

Se alegraron de aquella bonanza, / y él los condujo al ansiado puerto. / Den gracias al Señor por su misericordia, / por las maravillas que hace con los hombres. R.

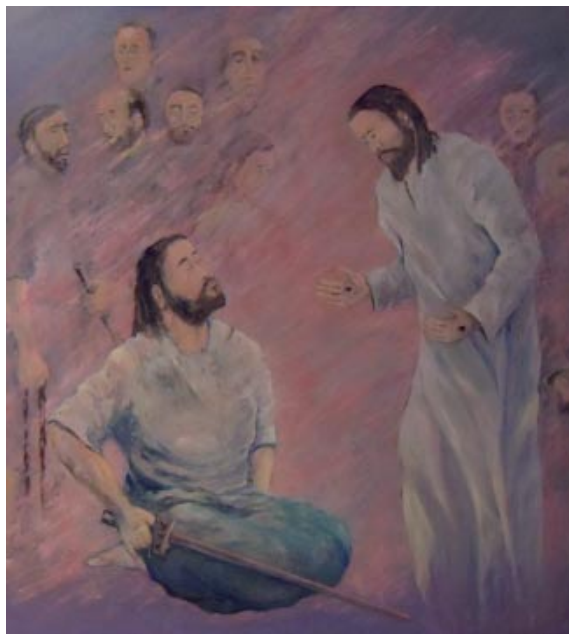
► Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los Corintios (2Co 5,14-17)

Hermanos: Nos apremia el amor de Cristo, al considerar que, si uno murió por todos, todos murieron. Cristo murió por todos, para que los que viven ya no vivan para sí, sino para el que murió y resucitó por ellos.

Por tanto, no valoramos a nadie según la carne. Si alguna vez juzgamos a Cristo según la carne, ahora ya no. El que es de Cristo es una criatura nueva. Lo antiguo ha pasado, lo nuevo ha comenzado.

► Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 4,35-40)

Un día, al atardecer, dijo Jesús a sus discípulos: «Vamos a la otra orilla.» Dejando a la gente, se lo llevaron en la barca, como estaba; otras barcas lo acompañaban. Se levantó un fuerte huracán, y las olas rompían contra la barca hasta casi llenarla de agua. Él estaba a popa, dormido sobre un almohadón. Lo despertaron, diciéndole: «Maestro, ¿no te importa que nos hundamos?» Se puso en pie, increpó al viento y dijo al lago: «¡Silencio, cállate!» El viento cesó y vino una gran calma. Él les dijo: «¿Por qué sois tan cobardes? ¿Aún no tenéis fe?» Se quedaron espantados y se decían unos a otros: «¿Pero quién es éste? ¿Hasta el viento y las aguas le obedecen!»

La conversió de Sant Pau.
Pintura del Dr. Josep M. Forcada, Església de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Barcelona

COMENTARI

Preguntes d'ahir, d'avui i de sempre

Els cristians tenim el perill de pensar que Nadal, Pasqua i Pentecosta són les festes importants del cristianisme, però que els diumenges del temps ordinari no ho són tant. Ben al contrari, en realitat, la celebració de cada diumenge reviu la joia de tot el Misteri Pasqual: l'encarnació, la mort, la resurrecció de Crist i la donació de l'Esperit Sant. A més a més, durant l'any, celebrem el dia del Senyor amb senzillesa, d'una manera planera i ben relligada amb la vida real de cada dia.

Prenem per exemple aquest diumenge. Davant la complexitat de la vida, ens recorda amb senzillesa que

«tot el que era antic ha passat, ha començat un món nou». Les lectures de la Paraula de Déu ens inviten, doncs, a mirar la vida des d'una nova perspectiva, de manera que no tinguem por a les *tempestes de la vida* i puguem confiar en el nostre dinamisme humà està acompanyat per la providència de Déu que, encara que de vegades sembli que està *adormida*, sempre és present al bell mig de les turbulències del món.

Aquest anunci joiós, no es planteja com un discurs teòric, o com un sermó paternalista i avorrit, sinó d'una manera activa, mitjançant unes preguntes candents, que obren futur

i llibertat per a totes les persones, sense distinció. Per això val la pena recordar algunes d'aquestes preguntes alliberadores, per tal d'anar-ho elaborant durant tota la setmana:

- *Per què sou tant porucs?*
- *Qui deu ser aquest (Jesús de Natza-ret)?*
- *Encara no teniu fe?*

En realitat són unes preguntes que per contestar-les cal tota la vida. De moment, pensar-les durant aquesta setmana pot resultar ben interessant...

Ramon Prat i Pons

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 4a setm.): Gn 12,1-9 / Sl 32 / Mt 7,1-5 ■ **dimarts**: Gn 13,2.5-18 / Sl 14 / Mt 7,6.12-14 □ **dimercres**: Is 49,1-6 / Sl 138 / Ac 13,22-26 / Lc 1,57-66.80 ■ **dijous**: Gn 16,1-12.15-16 / Sl 105 / Mt 7,21-29 ■ **divendres**: Gn 17,1.9-10.15-22 / Sl 127 / Mt 8,1-4 ■ **dissabte**: Gn 18,1-15 / Lc 1,46-55 / Mt 8,5-17 ■ **diumenge** vinent, XIII de durant l'any (lit. hores: 1a setm.): Sv 1,13-15;2,23-24 / Sl 29 / 2Co 8,7.9.13-15 / Mc 5,21-43.

LA TRANSMISSIÓ DE LA FE AVUI

Les preguntes fundacionals

La crisi actual de les transmissions en la societat del segle XXI incideix en la totalitat de la persona. La totalitat de la persona com a ésser relacional viu gràcies a les transmissions i actualment es troba en estat de *desconstrucció*, d'enderrocament, de pèrdua d'aquelles referències que li haurien de permetre plantejar-se en cada moment les qüestions antropològiques per excel·lència: qui sóc (qui vaig essent) jo?; d'on vinc i vers on m'encamino?; quin sentit tenen la vida i la mort?; per què el mal i la mort dels innocents? Hi ha Algú que ens espera a l'altra riba?, és veritat que ni el mal ni la mort no tindran la darrera paraula?

Aquestes són les «preguntes fundacionals de l'ésser humà», és a dir, aquells interrogants que de debò constitueixen els aspectes fonamentals de la seva

presència en el món. La *crisi pedagògica* és també una *crisi gramatical*. A causa de la fallida de les transmissions, molts contemporanis nostres no disposen de paraules per formular els interrogants decisius de l'existència humana, la qual cosa comporta unes conseqüències dramàtiques: el que no es pot expressar, el que no es pot *emparaular* —aquest neologisme es refereix al resultat d'una recepció correcta de les transmissions—, no existeix, és irrellevant per a qui no està en condicions de mobilitzar els recursos gramaticals que haurien d'haver-li estat transmesos.

En realitat, les *preguntes fundacionals* són l'expressió més acurada de la profunditat última dels humans.

P. Lluís Duch, monjo de Montserrat

(*La crisi de la transmissió de la fe*, Ed. Cruïlla i Fundació Joan Maragall, Barcelona 2007)

CIVILITZACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

Realisme davant un món plural

Tots som diferents, difícilment unificables, però estem units per moltes connexions culturals i polítiques, financeres i geogràfiques, positives i negatives.

S'han escurçat les distàncies i els que eren lluny ara són a prop gràcies a l'emigració. Vells vincles es desfan i en neixen de nous. Giovagnoli ha escrit que «el món globalitzat [...] no és homogeni i uniforme, sinó que està travessat per una xarxa cada vegada més densa de vincles i d'interdependències».

En conèixer, en conciliar alteritat, connexions, distàncies, proximitats i mestissatges, exercim aquell art de la convivència, fruit del realisme polític i de l'esperança humana i religiosa.

És el realisme davant d'un món plural. És l'esperança que no es repeteixi la barbarització de la pluralitat en el conflicte. És la realització d'una civilització formada per moltes civilitzacions —per utilitzar aquesta expressió— o de molts universos culturals, religiosos i polítics.

La consciència de la necessitat de la civilització de la convivència és l'inici d'una cultura compartida entre homes i dones diferents. Aquesta cultura prepara la realitat d'un o més pactes per viure junts, mentre així ja comencem a realitzar la civilització de la convivència.

Andrea Riccardi

(*Conviure*, Ed. RBA Llibres, Barcelona 2007)

SANTORAL

21. ✚ Diumenge, XII durant l'any. Sant Lluís Gonzaga (Màntua 1568 - Roma 1591), rel. jesuïta; sant Ramon de Roda (†1126), bisbe de Roda d'Isàvena; sant Adolf, bisbe; santa Demètria, vg. i mr.

22. Dilluns. Sant Joan Fischer (1469-1535), bisbe de Rochester, cardenal, i sant Tomàs More (1477-1535), pare de família i canceller d'estat, mrs. a Anglaterra; sant Paulí de Nola (Bordeus 355-Nola 431), bisbe, ordenat prevere a Barcelona; beat Innocenci V, papa (1276).

23. Dimarts. Sant Zenó, mr.; sant Josep Cafasso, prev. salesià; santa Agripina, vg. i mr. romana (s. III).

24. Dimecres. Naixement de sant Joan Baptista, fill de Zacaries i Elisabet, pare i precursor del Senyor.

25. Dijous. Sant Pròsper d'Aquitània, bisbe; sant Guillem (†1142), abat; santa Oròsia, vg. i mr.

26. Divendres. Sant Pelai o Pelagi, noi mr. de la castedat, a Còrdova (925), nat a Galícia, venerat a Oviedo; sants Joan i Pau (Joanipol), germans mrs.; sant David, ermità (s. v); santa Perseveranda, vg.; beata Magdalena Fontaine, vg. i mr.; sant Josepmaria Escrivà de Balaguer (Barbastre 1902-Roma 1975), prev., fund. Opus Dei.

27. Dissabte. Sant Ciril d'Alexandria (370-444), bisbe i doctor de l'Església; Mare de Déu del Perpetu Socors, patrona de la Seguretat Social i del cos de sanitat; sant Ladislau, rei hongarès; sant Zoile, mr.; beat Tomàs d'Orvieto, rel. servita.

¿La Roma de Pedro y Pablo o la Compostela de Santiago?

La vinculació de les iglésies catalanes con el apostolado de Pedro y Pablo, *su compañero indivisible*, es constante en toda la historia de nuestra diócesis. Buena prueba de ello es el

episodio del siglo X protagonizado por los obispos de la provincia tarraconense y un abad de Santa Cecilia de Montserrat —que actualmente forma parte del obispado de Sant Feliu de Llobregat. Este abad, llamado Cesáreo, fue un hombre ambicioso hasta el punto de querer erigir arzobispado de la Tarraconense cuando Tárraco todavía de hallaba bajo el dominio sarraceno. Cesáreo fue a Compostela de Galicia, y allí aprovechó que los obispos gallegos y leoneses estaban reunidos (en sínodo) para exigirles que le ordenasen arzobispo de Tarragona. A dicha asamblea episcopal Cesáreo le brindaba una buena oportunidad para inmiscuirse en los asuntos internos de la Hispania Citerior y accedió a las exigencias del presuntuoso abad catalán.

Durante el bajo imperio romano y en el periodo de la Iglesia visigoda, la provincia Tarraconense abarcaba los obispados de la actual Catalunya —entre ellos estaba el de Bârcino y Égara—, los de Aragón, Navarra, País Vasco, y La Rioja hasta la diócesis de Oca (Burgos). Poder intervenir sobre esa provincia era una apetecible ambición de la Hispania del oeste en detrimento de la Hispania del este (Cataluña). Y así fue como Cesáreo fue ordenado arzobispo de Tarragona por el sucesor de Santiago Apóstol, y, según ellos, fundador de la iglesia de Compostela. Los dos apostolados —el de Roma o de San Pedro y San Pablo, y el de Compostela o de Santiago— parece que se enfrentan. Las pretensiones del denominado sucesor de Santiago eran totalmente desmesuradas. Aquellos obispos gallegos y leoneses decían con gran énfasis que Santiago y su sucesor eran *el obispo de todo el mundo*. El mismo apostolado romano de Pedro y Pablo debía someterse al de Santiago. Obviamente los obispos catalanes no aceptaron esa imposición, y el ambicioso Cesáreo vio que su arzobispado era sólo una estrepitosa quimera.

J.M. Martí i Bonet

ENTREVISTA

JOAN MARTÍNEZ PORCELL

Filosofia cristiana

El Dr. Joan Martínez Porcell es pregunta si existeix la Filosofia cristiana, a l'inici del seu llibre *Dios, persona y conocimiento* (Ed. Balmes). Per al degà de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull, la resposta és que sí, «i no només va existir en la història un pensament propi, una filosofia que és fruit de l'encontre de la raó amb la Revelació i la fe cristiana». «Malgrat que el cristianisme no sigui una filosofia, ha engendrat una filosofia —assegura l'autor—; i a aquesta filosofia engendrada pel cristianisme se la pot anomenar filosofia cristiana». El llibre pretén oferir les afirmacions cabdals del pensament filosòfic cristià.

La filosofia cristiana està reconeguda com a filosofia autèntica en l'àmbit universitari?

Avui, no gaire. És cert que el debat sobre si existeix o no la filosofia anomenada *cristiana* és d'especialistes en la matèria, i que va ocupar bona part dels debats dels anys 30 a la Sorbona. Però més enllà de legítimes opcions filosòfiques, més o menys obertes al pensament modern, és evident que ens trobem davant d'un tresor acumulat de segles i que no ens és lícit de silenciar. La fe cristiana ha estat l'origen fecund i el fonament d'una autèntica cultura humanística que es troba en tots els debats sobre la identitat europea.

Quines són les tesis bàsiques de la filosofia cristiana?

Fonamentalment, tres: l'anomenat *teisme filosòfic*, la possibilitat de poder construir un discurs raonable sobre Déu; el *realisme del coneixement* o l'afirmació cabdal que podem conèixer la veritat i que, malgrat les nostres limitacions, podem progressar en el coneixement autèntic de les coses; i, finalment, la *centralitat de la persona*, en tant que criatura privilegiada de la Creació. Són afirmacions fruit de la fe i de la seva il·luminació sobre la raó i les possibilitats humanes.

Les conviccions de la filosofia cristiana faciliten o dificulten el diàleg amb l'islam?

A l'Occident cristià, la influència del pensament musulmà va ser evident. No es pot copsar autènticament l'escolàstica sense saber el lloc d'Ibn Sina, Averrois, Gebirol, Algatzell... Això ho sabien molt bé Ramon Martí, Ramón Llull o sant Tomàs d'Aquino, que, en aquest sentit, ens passen al davant en l'autèntic sentit de trobada intercultural. Crec que la filosofia està cridada a fer un veritable esforç de mediació entre religions i cultures diferents. Si la raó —com diu el Papa— i l'amor a la veritat no poden ser instruments de pau i convivència, aleshores, quin futur tenim?

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

CRÒNICA

Inauguració de la renovada església del barri de la Rectoria (Begues). El passat 30 de juny el bisbe Agustí va celebrar l'Eucaristia en aquest temple, després de les obres de restauració que van començar l'any 2002. L'església, de notable valor artístic, va caure en desús com a parròquia els anys 20 del segle passat, a favor de l'actual parròquia de Sant Cristòfol, dins l'actual nucli urbà, i des de feia uns 20 anys va quedar sense culte, a causa del seu estat semiruïnós. En la seva restauració hi han col·laborat econòmicament la Parròquia, la Diputació, l'Ajuntament, La Caixa, Caixa Penedès, i altres particulars.

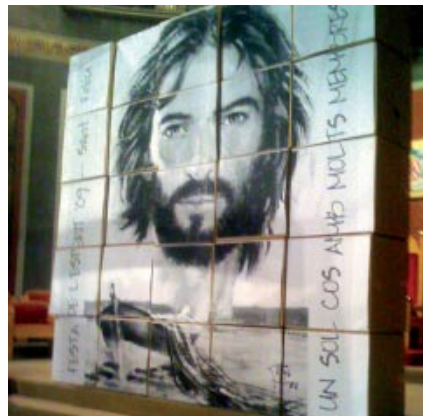

Festa de la família dominicana. El proper 11 d'octubre serà canonitzat el P. Francesc Coll, fundador de les Dominiques de l'Anunciata, que al Bisbat de Sant Feliu de Llobregat tenen presència a Monistrol de Montserrat. Per aquest motiu, el passat 24 de maig, dia del trasllat de sant Domènec, la família dominicana de Catalunya va celebrar-ho a la casa mare de la congregació del pare Coll, a Vic.

Tret de sortida al 10è Aplec de l'Esperit. El passat 31 de maig va tenir lloc una trobada amb més d'un centenar de responsables de pastoral de joventut per presentar l'aplec dels joves cristians de Catalunya, les Illes i

ESGLÉSIA DIOCESANA

Festa de l'Esperit a Sant Feliu de Llobregat. Una vuitantena de joves de tota la diòcesi es van aplegar a Sant Feliu de Llobregat el passat dissabte 30 de maig per celebrar la vinguda de l'Esperit Sant. En el treball previ dels grups diocesans de joves es va aprofundir, de la mà de l'apòstol Pau, el fet que som diferents membres d'un mateix cos, que fa present i comunica a Jesús en el nostre món. L'Eucaristia amb el bisbe Agustí, el sopar i la gresca van completar la vetlla de la Pentecosta.

Andorra que tindrà lloc a Terrassa el 22 de maig del 2010. Entre altres actes, es va lliurar el material previ, i es va presentar el cartell de l'Aplec, amb el lema: «Amb vosaltres cada dia».

150 anys de les Filipenses Missioneres d'Ensenyament. Aquesta congregació religiosa, amb origen a Mataró i present també a Sant Andreu de la Barca, va celebrar aquest aniversari el passat dia 29 de maig, festivitat de St. Felip Neri, amb una Eucaristia presidida pel bisbe Agustí i molt participada. Tot seguit, es va descobrir una placa en memòria d'una religiosa filipense, impulsora de la vinguda a aquest poble de la congregació.

Reunió de mestres i professors amb la Delegació d'Ensenyament. El passat 3 de juny una seixantena de mestres i professors van assistir a la reunió convocada per aquesta delegació, al col·legi del Bon Salvador de Sant Feliu de Llobregat. Va ser ocasió de

salutacions i de diàleg entre el bisbe Agustí, l'equip de la delegació i els assistents, que van plantejar les dificultats i reptes de la seva feina quotidiana. Un moment especial va ser l'homenatge a tres docents que es jubilen enguany: Elisa Sánchez (Esplugues de Llobregat), Eugènia Ghemighelli (Sant Andreu de la Barca) i Begoña Burgete (El Prat de Llobregat).

AGENDA

«Néixer de nou com sant Pau». Aquest és el títol dels exercicis-convivències per a joves que tindran lloc a Gisclareny, del 18 al 23 d'agost, organitzats per les delegacions de Joventut i Pastoral Vocacional de Sant Feliu de Llobregat. Tots els joves participants reflexionaran sobre com va començar la pròpia fe, com ha continuat, quin paper juga en la pròpia vida el baptisme

rebut... La vida de sant Pau serà un estímul per contrastar-la amb la de cadascú i per néixer de nou. Inscripcions al bisbat: 936 327 630 - secretaria@bisbatsantfeliu.org.

ESPIRITUALITAT

Exercicis espirituals dels GOA. 27 juliol-1 agost, en castellà, dirigits per Mn. Joan Güell, director central dels GOA. 24-29 agost, en català, conduïts per Mn. Josep Serra, professor del seminari i consiliari dels GOA. Casa d'espiritualitat de la Immaculada, Tiana. Informació: 932 181 005 - 606 229 630.

Exercicis espirituals. Del 23 al 29 d'agost. Dirigits pel pare Ramon M. Setó, cmf. Més informació: Maria Eva Manonellas, Casa de Betània, c/ Bonavista 37 - Tel. 933 751 102 - Cornellà de Llobregat.

FORMACIÓ

Jornades d'estiu de Teologia. 29 de juny-1 de juliol. La Facultat de Teologia de Catalunya organitza aquest curs que aprofundirà, amb ponències, tallers, poesia, dansa i cinema, les següents temàtiques: Darwin i la fe cristiana, compatibles?; Revelació de la paraula/revelació per il·luminació; Ateus que han canviat d'autobús. Inscripcions: Secretaria FTC, c/ Diputació 231, Barcelona, 934 534 925.

CULTURA

«Cristians perseguits: imatges de sempre en el món d'avui». Ajuda a l'Església Necesitada organitza aquesta exposició fotogràfica fins al 8 de juliol, amb material inèdit i d'elaboració pròpia, que reflexa la situació en la qual molts missioners desenvolupen la seva tasca pastoral i caritativa, en entorns hostils a la llibertat religiosa i a la vivència de la fe. c/ Lluís Antúnez 24, 2n-2a, Barcelona; de dilluns a dimecres, de 10 a 14 h. Visites comentades: 932 373 763. Sobre l'associació: www.ain-es.org.

ECO DE LA PALABRA

Variaciones sobre el amor resucitado (VII)

Y es clásica en la literatura «piadosa» la distinción entre amor humano y amor divino. Cuando hablo de «literatura piadosa» no me refiero sólo a los escritos antiguos, sino también a muchos de los modernos. Hoy, en efecto, encontramos la misma distinción y, a veces, separación, entre lo que es propio del amor humano y lo que es propio del amor divino. Así se habla, en el marco de la pedagogía cristiana, de «virtudes humanas» y después de «virtudes sobrenaturales», del mundo psíquico afectivo y del mundo del amor espiritual... Frecuentemente oímos aquello de «tenemos que comenzar por lo humano para poder hablar de lo divino». A menudo se entiende que el amor humano es aquel que tiene el origen y el objeto amado en el sentimiento humano y que el amor divino es causado por Dios y busca amar a Dios mismo.

Habría mucho que hablar de ello. Pero estas simplificaciones son bastante peligrosas, si no realmente falsas. El amor resucitado es humano y divino.

El escritor Gérard Bessière describe una conversación de la cual él había sido testigo. Una niña decía a quien le hacía de madre: «¿Me quieres tanto como una montaña?». «Más», le respondió con una mirada atenta. «¿Tanto como aquella montaña alta que se ve a lo lejos?». «Más». Al cabo de unos días

la pequeña volvió de la escuela con nuevos conocimientos de geografía y prosiguió su escalada: «¿Me quieres como el Himalaya?». «Más». «¿Como el Everest?». «Más que el Everest». «¿Más que el techo del mundo?». «Más aún»... Un largo rato de reflexión y la pequeña se aventuró: «¿Me quieres tanto como a Dios?». «Una pizca por debajo», le respondió. Y añade el autor: «¿Por debajo? ¿No será más bien por dentro? Conviene dejarlo. La pequeña acababa de percibir que amar es siempre amar más...».

La observación del autor es totalmente pertinente y acertada. Aún pensamos en el amor como si fuera una cosa, y, concretamente, en el amor divino como una cosa que se coloca junto a otros amores, igualmente «cosas», para poder compararlas entre ellas. Ya es difícil comparar afectos espontáneos cualitativamente diferentes: ¿amamos más a los padres que al esposo o a la esposa? Uno es el amor filial y otro el sponsal. Si entran en conflicto, algo no funciona. Más aún si pretendemos comparar el amor a Dios en competencia con cualquier otro amor llamado «humano». Porque el amor auténtico no nos viene encima como un añadido, sino como una fuerza que nos envuelve y nos transforma. Así, el amor resucitado, que es cumplimiento de aquello que rogaba el salmista: «El Señor te sacia de amor entrañable» (Sal 103,4).

—Cuanto más perfecto es el amor, más nos invade, desde dentro, todo cuanto somos. Es una atmósfera en la cual sentimos, miramos, pensamos, deseamos, vivimos.

—En él, en su interior, todo cuanto somos y tenemos queda transformado y polarizado a su servicio. Todos nuestros «amores» son entonces «en él», dentro de él.

—Así todo es humano y todo es divino: nada humano deja de amar a la manera divina, nada divino se vive fuera de lo humano.

No nos explicamos cómo alguien puede pensar que hay que olvidar los dogmas y dedicarse a la vida. Como si todo cuanto vamos diciendo no fuera consecuencia directa del primero de los dogmas, que los teólogos llaman «la Unión Hipostática»: la comunión de Jesús delante una madre que había perdido un hijo, o las lágrimas delante Jerusalén o ante la muerte de un amigo, eran talmente comunión y lágrimas divinas. Éste es nuestro Dios (hombre).

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat